

Prof. Enache Ana-Maria
Școala Gimnazială Nr.1
Bolintin-Vale, jud. Giurgiu

CRIZA LECTURII

Există momente în viața fiecărui profesor de Limba și literatura română când caută cu disperare metode pentru a atrage tinerele generații spre literatură, sperând să le deschidă apetitul pentru lectură și această înclinație să dureze întreaga viață, dar trăim într-o epocă în care literatura se detașează ușor, ușor chiar și de preocupările adulților. Tentațiile sunt multe și greu de înlăturat; dacă în copilăria noastră rivalul cel mai de temut era televizorul, acum inamicul principal al lecturii este internetul. Mediul online, mult mai tentant pentru copii, înlătură și ultima fărâmă de speranță a profesorului sânguincios, dornic să-i atragă pe cei mici în minunatele lumi imaginare cu ajutorul cărților. Zmeii, zânele, zgipturoaicele și balaurii de altădată au fost detronați de *Spiderman*, *Kingdoms*, *Soccer Stars* și alte nume asemănătoare pe care le-am reținut din murmurul elevilor la care mai ciulesc uneori urechile în timpul pauzelor pentru „a-mi îmbogăți” cultura generală și pentru a nu fi considerată o „profă demodată”.

De-a lungul timpului, problema această a fost atent analizată de cercetătorii din domeniul educației. Există studii, metode didactice și mijloace de învățământ propuse, dar nesuficient de convingătoare pentru adolescentul nerăbdător să-și deschidă telefonul pentru a fi în legătură cu orice colț al planetei sau cu orice informație dorită printr-o singură atingere a unui ecran. Cu toții căutăm răspunsuri la arzătoarea întrebare: *De ce nu citesc elevii?* Venim cu argumente de genul aceloră că lectura îmbogățește vocabularul și că ne dezvoltă imaginația, încercăm să-i atragem pe copii la cercurile de lectură, inițiem activități care să implice bibliotecile, înființăm centre de documentare și la final obsevăm că, de cele mai multe ori, eforturile noastre sunt zadarnice; ne luptăm cu morile de vânt. Ne lamentăm că elevii nu citesc, dar simplificăm programele de admitere la facultățile pentru că tinerii noștri cu chiu cu vai reușesc să treacă bacalaureatul. Uneori, justificăm această ezitare prin faptul că literatura e o artă și nu oricine are înclinații estetice, dar noi avem totul de-a gata, cărțile sunt deja scrise, sunt pline librăriile și bibliotecile, doar de bunăvoință avem nevoie și de puțin timp. Uităm de travaliul artistic sau poate ne imaginăm că operele literare apar precum ciupercile după ploaie și ignorăm cu desăvârșire scrierile autobiografice în care ne sunt dezvăluite secretele dureroase ale creației și ale creatorilor celebri.

Suntem într-un punct în care criza lecturii a pus stăpânire pe majoritatea oamenilor, nu numai pe copii și, mai gravă, este pătrunderea acestei crize în rândul profesorilor. Oamenii sunt într-o continuă forfotă pentru a-și câștiga existența, pentru a-și duce la bun sfârșit sarcinile multiple la locul de muncă, ajungând acasă seară de seară aproape epuizați. Puși la pământ de birocrăția sistemului de învățământ, dascălii se îngroapă în planificări, proiecte, referate, procese-verbale ș.a., nemaiaivând timp pentru pasiuni precum artele plastice sau literatura, dar cel mai mare neajuns al acestei situații îl reprezintă faptul că unii profesori de Limba română nu iubesc literatura și nu fac din profesia lor o pasiune. Niciun educator, învățător sau profesor nu va reuși să transmită elevilor dragoste pentru literatură, atâta timp cât ei înșiși nu simt asta. Să ne

aducem aminte de Domnu' Trandafir; nu ai cum să nu-l îndrăgești pe dascălul zugrăvit în cuvinte de Mihail Sadoveanu, pe omul care își dedica viața copiilor și ideii de școală.

Astăzi, grija supremă a profesorului, indiferent de materia predată, o reprezintă statistica. Totul se exprimă în cifre, statistici referitoare la nivelul de promovabilitate, rezultate la nivel local, județean, național, goana după ore suplimentare, funcții și laude care se pierd în negura timpului, a vremurilor contemporane și a inculturii.

I-aș invita pe toți profesorii actuali de Limba română, dar nu numai, să reflecteze puțin la următoarea problemă: cât la sută reprezintă pentru ei dragostea față de literatură, pasiune pentru lectură și cât reprezintă corvoada zilnică, stresul orelor de curs, îndeplinirea unor obligații trecute în fișa postului, teama față de reacțiile superiorilor etc.?!

Așadar, după părerea mea, schimbarea se poate face numai prin pasiune, dăruire și exemplul pe care îl dăm copiilor. Numai iubind noi înșine literatura le putem insufla elevilor sentimente similare și le putem arăta calea spre minunata lume a cărților.